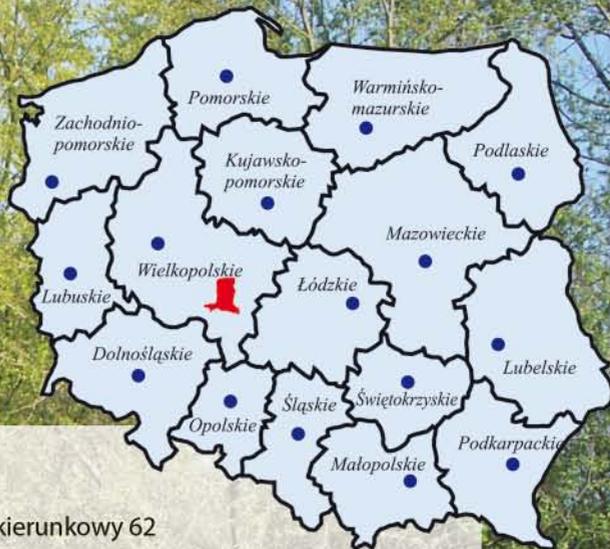

INFORMATOR TURYSTYCZNY

GMINA CHOCZ

WAŻNE ADRESY

kod pocztowy 63-313 Chocz, nr kierunkowy 62

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz Praktyka Stomatologiczna, Chocz ul. Konopnickiej 4a tel. 7415 342
2. Posterunek Policji, Chocz ul. Pleszewska 53, tel. 7415 377
3. Ochotnicza Straż Pożarna Chocz ul. Żeromskiego 2, tel. 7415 594
4. Apteka, Chocz ul. Kościuszki 32, tel. 7415 662
5. Urząd Gminy Chocz, ul. Rynek 17, tel. 7415 329, 330, fax 7415 685, e-mail: ug@chocz.pl
6. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Andrzeja Apostoła, Chocz ul. Staszica 6, tel. 7415 312
7. Gospodarstwo agroturystyczne p. Zdzisławy Bukowskiej, Chocz ul. Staszica 7, tel. 7415 161
8. Gospodarstwo agroturystyczne Stara Kaźmierka 40, tel. 502 371 250
9. Gospodarstwo agroturystyczne, strzelnica p. Józwiaków, Nowolipsk 59, tel. 7412 998, kom. 0-604 149 619
10. Wioska indiańska, Józefów 52A, tel. 608 050 499, www.wioskaindian.pl
11. Restauracja „Piotruś”, Chocz ul. Pleszewska 31, tel. 7415 383
12. Bar „U Barbary i Grzegorza”, Stary Olesiec 106a, Tel. 7415 532
13. Bar „Prosna”, Kwileń 46, tel. 7415 251
14. Leśnictwo Nowa Kaźmierka, tel. 7415 316
15. Okr. Zarząd Lasów Państwowych Poznań, Józefów, tel. 7415 190

Szanowni Państwo,

Niezmiernie miło będzie nam gościć Państwa na terenie gminy Chocz. Biorąc pod uwagę konieczność ułatwienia Państwu zwiedzanie gminy przygotowaliśmy wygodne trasy, dzięki którym możliwe będzie dotarcie do każdego jej zakątka, a niniejszy informator do zwiedzania tego, mamy nadzieję, Państwa zachęci i umożliwi pełne poznanie naszej pięknej Ziemi Chockiej. Poszczególne trasy zostały zaprojektowane w wersjach dłuższych i krótszych tak, aby mogły z nich korzystać osoby o różnej kondycji i stopniu zaawansowania turystycznego. Mając na uwadze Państwa bezpieczeństwo i wygodę szlaki wytyczyliśmy, tam gdzie to było możliwe, po drogach lokalnych, utwardzonych, o małym natężeniu ruchu. Dla łatwiejszego orientowania się w terenie na każdym ze szlaków ustawiliśmy tablice informacyjne prezentujące przebieg trasy i jej najciekawsze miejsca i obiekty. Serdecznie, zatem zapraszamy do odkrywania uroków naszej gminy i życzymy miłego pobytu oraz wielu wspaniałych przeżyć i doznań podczas jej zwiedzania.

Do zobaczenia na szlaku!

Sehr geehrte Damen und Herren,

Es wird für uns eine große Ehre sein, Sie in der Gemeinde Chocz begrüßen zu dürfen. Um Ihnen die Besichtigung der Gemeinde leichter zu machen, haben wir bequeme Rad- und Fußwege, dank denen es möglich ist, in jede Ecke zu gelangen, als auch eine Touristikbroschüre vorbereitet, die es Ihnen möglich macht und Sie dazu ermuntert, unser schönes Chocz Land kennen zu lernen. Die einzelnen Wege wurden in Lang- und Kurzvarianten geplant, damit sie von Leuten mit unterschiedlicher Kondition und Touristikstufe in Anspruch genommen werden. Auf Ihre Sicherheit und Bequemlichkeit geachtet, haben wir dort Wege markiert, wo es möglich war, auf den Lokal-, Hartstrassen mit wenig Verkehr. Für bessere Orientierung haben wir an jedem Weg Informationsschilder gestellt, die den Verlauf des Weges, dessen interessanteste Orte und Objekte präsentieren. Wir laden Sie somit herzlich dazu ein, die Schönheiten unserer Gemeinde zu entdecken und wünschen Ihnen einen gemütlichen Aufenthalt und viele wunderschöne Besichtigungserlebnisse und Erfahrungen.

Auf Wiedesehen auf dem Weg!

Marian Wielgosik
Wójt Gminy Chocz

Jan Woldański
Przewodniczący Rady Gminy Chocz

WAŻNE ADRESY

DEPTAK „NAD PROSNĄ” W CHOCZU (NIEBIESKI)

Jest to pieszna trasa spacerowa długości ok. 3 km, której główną atrakcją jest rzeka Prosna.

Trasa rozpoczyna się na Rynku obok zespołu klasztorowego i biegnie początkowo ulicą Staszica w kierunku kościoła parafialnego. Przed kościołem i pałacem infułatów (obecnie plebania) deptak skręca w prawo i doliną starorzeczca prowadzi pośród bujnej zieleni w kierunku zachodnim. Po prawej stronie ścieżki znajduje się sad sliwkowy, szczególnie atrakcyjny podczas kwitnienia pod koniec kwietnia, natomiast po stronie lewej ogrody kościelne. Następnie trasa skręca w lewo i przez pola prowadzi do Prosny, na brzegu której skręca ponownie w lewo i biegnie dalej w kierunku południowo-wschodnim. Prosna w tym miejscu rozlewa się na szerokość ok. 20 m, a jej brzeg to wznosi się to znów opada tworząc urwiste skarpy lub płaskie, podmokłe wysepki porośnięte krzewami wierzby i roślinnością zielną. Można tu zobaczyć i usłyszeć wiele interesujących gatunków ptaków, jak choćby słowiki czy zimorodki. Spacerując deptakiem można podziwiać również bardzo ładnie prezentujący się od strony rzeki Chocz z dwoma wieżami kościelnymi wyrastającymi z morza zieleni. Obok dawnego boiska sportowego ścieżka skręca w lewo i drogą gruntową prowadzi w kierunku Chocz. Przecina ponownie starorzeczce w pobliżu kuźni zajmującej się kowalstwem artystycznym i ul. Żeromskiego, Kaliską, Pl. 1 Maja, Kościuszką, odzwierciedlającymi historyczny układ architektoniczny miasteczka, zmierza do punktu wyjścia, tj. Rynku.

PROMENADE "AN PROSNA" IN CHOCZ (BLAU)

Das ist ein Fußspazierweg von ca. 3 km Länge, deren Hauptattraktion der Fluss Prosna ist. Der Weg beginnt am Markt neben dem Klosterkomplex und führt am Anfang über die Staszica Strasse in Richtung Pfarreikirche. Vor der Kirche und dem Infelpalast (aktuell Pfarrhaus) führt die Promenade nach rechts und im Altflusstal in Uppigem Grün in westlicher Richtung. Rechts vom Weg wächst ein Pflaumengarten, der besonders Ende April beim Blühen attraktiv ist, links befinden sich dagegen Kirchengärten. Danach führt der Weg nach links und durch Felder zu Prosna, an deren Ufer er wieder nach links und weiter in südöstlicher Richtung führt. Prosna Überläuft hier bis ca. 20 m, und ihr Ufer geht mal hoch und mal runter, indem es steile Böschungen oder flache, sumpfige Inseln bildet, auf denen Weidesträucher und Kräuterpflanzen wachsen.

Man kann hier viele interessante Vogelgattungen sehen und hören, wie Nachtigallen und Eisvögel. Wenn man über die Fußgängerzone spazieren geht, kann man auch das sich von der Flussseite sehr schön präsentierende Chocz mit zwei aus Grün herausragenden Kirchentürmen bewundern. Am ehemaligen Sportplatz läuft der Weg nach links und über einen Erdbodenweg in Richtung Chocz. Er durchquert wieder den Altfluss in der Nähe von Kunstschmiede und den Żeromskiego-, Kaliska- Strassen, dem 1 Mai- und Kościuszko-Platz - die das historische Architekturnetz der Stadt widerspiegeln, und läuft zum Ausgangspunkt, d.h. zum Markt.

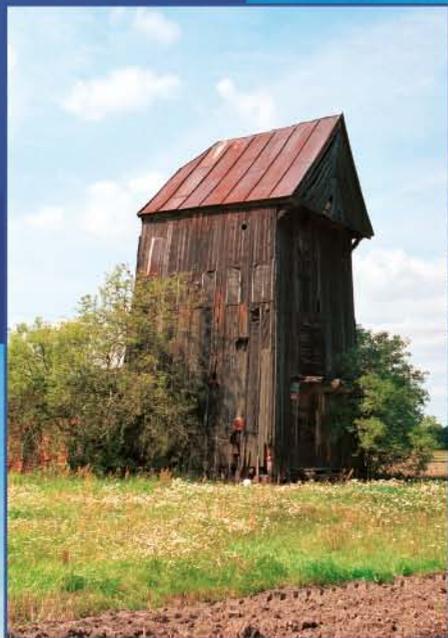
OBIEKTY SZCZEGÓLNIIE WAŻNE I INTERESUJĄCE

1. **Zespół klasztorny**, murowany z roku 1733 na miejscu założenia drewnianego z roku 1630, obejmujący barokowy kościół p.w. Michała Archanioła z rokokowym wyposażeniem wnętrza oraz zabudowania klasztorne. Pierwotnie zespół klasztorny użytkowany był przez o.o. Reformatorów, następnie o.o. Franciszkanów, a do roku 2003 – Siostry Pasterki.
2. **Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Apostoła**, dawna kolegiata, wybudowany w latach 1629-34, a rozbudowany w latach 1790-93 w stylu wczesnoklasycystycznym z bogatą dekoracją stiukową wewnątrz.
3. **Pałac infułatów**, obecnie plebania, zbudowany na przełomie lat 80 i 90 XVIII w. w miejscu XIV-wiecznego zamku Kazimierza Wielkiego z częściowym wykorzystaniem piwnic i przyziemi zamkowych. Przylega do kościoła parafialnego, z którym łączy go także ten sam styl i podobne wyposażenie wewnątrz.
4. **Zabytkowy układ architektoniczny Chocza z wąskimi uliczkami**, o zabudowie charakterystycznej dla przełomu wieków XIX i XX. Są to niskie budynki z wysokimi, dwuspadowymi dachami zajmujące całą szerokość działki i przylegające do siebie szczytami. Na uwagę zasługuje niespotykane w innych miasteczkach występowanie dwóch placów centralnych – prostokątny Rynek i trójkątny Plac 1 Maja z figurą św. Wawrzyńca.

OBJEKTE DIE BESONDERS WICHTIG UND INTERESANT SIND

1. **Mauerklosterkomplex aus dem Jahre 1733**, wo früher ein Holzklosterkomplex aus dem Jahre ca. 1630 stand, der die Michael Archeengel Barockkirche mit Rokoko Inneneinrichtung und Klosterbebauung umfasst. Ursprünglich wurde der Klosterkomplex von den Reformatoren, danach von den Franziskanern, und bis 2003 - von den Hirten - Schwestern genutzt.
2. **Andrzej Apostel Pfarreikirche**, frühere Stiftskirche, gebaut in den Jahren 1629-1634, ausgebaut in den Jahren 1790-93 im frühklassizistischen Stil mit reicher Stuckinnendekoration.
3. **Infel-Palast**, derzeit Pfarrhaus, gebaut um die Wende der 80'er und 90'er Jahre des XVII Jh. anstelle des Schlosses von Kazimierz dem Großen aus dem XIV Jh. mit teilweiser Ausnutzung der Schlosskellerräumlichkeiten. Er steht dicht an der Pfarreikirche, mit der ihn auch gleicher Stil und Ähnliche Inneneinrichtung verbinden.
4. **Historisches Architekturnetz von Chocz mit schmalen Gassen**, mit der für die Wende des XIX und XX Jh. charakteristischen Bebauung. Das sind niedrige Gebäude mit hohen, beiderseits steilen Dächern, die die Breite des ganzen Grundstückes belegen und deren Giebel dicht aneinander stehen. Bemerkenswert sind in anderen Orten nicht auftretende zwei Zentralplätze viereckiger Markt und dreieckiger 1-Mai Platz mit der Figur des Heiligen Lorenz.

ŚCIEŻKA ROWEROWA CHOCZ - STARA KAŻMIERKA - JÓZEFÓW - NOWY OLESIEC - CHOCZ (ZIELONA)

Trasa rowerowa długości 13,5 km prowadzi przez środkową, charakteryzującą się dużymi obszarami podmokłych łąk, część gminy.

Początek ścieżki na Rynku w Chocz, skąd ulicą Zagórowską biegnie w kierunku wschodnim. Minąwszy piekarnię i Stację Obsługi Pojazdów opuszcza Chocz i wybiega na tereny otwarte, początkowo wśród pól, a dalej - łąk. Interesujące przyrodniczo łąki, na których spotkać można m.in. żurawie, czajki, bekasy, błotniaki i czarnego bociana rozciągają się po prawej stronie trasy od rzeczki Błotnia przecinającej ścieżkę na 1,5 km, aż po Józefów i Nowy Olesiec. Po lewej stronie ścieżki na 2,0 km znajduje się ostatni na terenie gminy, XIX-wieczny wiatrak, a na kilometrze 3,0, w miejscowości Stara Kaźmierka rośnie okazały dąb szypułkowy – pomnik przyrody uszkodzony przez piorun. Na kilometrze 4,1 szlak skręca w prawo i prowadzi przez ciągnący się 5 km Józefów do Nowego Olesca. Trasa prowadzi wygodną drogą asfaltową o małym natężeniu ruchu. Po prawej stronie rozciągają się podmokłe łąki i pola uprawne, natomiast po stronie lewej, w odległości kilkuset metrów od drogi rozpoczyna się rozległy kompleks leśny. W Józefowie zachowało się kilka starych budynków, na uwagę zasługują także: interesujące obejście starego budynku na km 5,5, leśniczówka Nowa Kaźmierka na km 6,2, szkółka drzew i krzewów iglastych na km 6,4, okazały dąb szypułkowy na km 6,9, leśniczówka Józefów na km 8,0 oraz tartak na km 9,8. Na km 10,0 rozpoczyna się miejscowość Nowy Olesiec, gdzie zachowała się stara kapliczka (km 10,4). Na km 10,7 trasa skręca w prawo w kierunku Chocza i biegnie obok cmentarza, ulicami Grodziecką, 1 Maja i Kościuszki do Rynku.

Największą atrakcją tej trasy jest wioska indiańska w Józefowie, która jest największym tego typu obiektem w Europie.

Osobom, dla których przedstawiona wyżej trasa jest zbyt długa proponujemy wersję skróconą długości 8,2 km. Na km 6,3 w Józefowie należy skręcić w prawo i obok Stacji Uzdatniania Wody, przecinając kompleks łąk wrócić do Chocza.

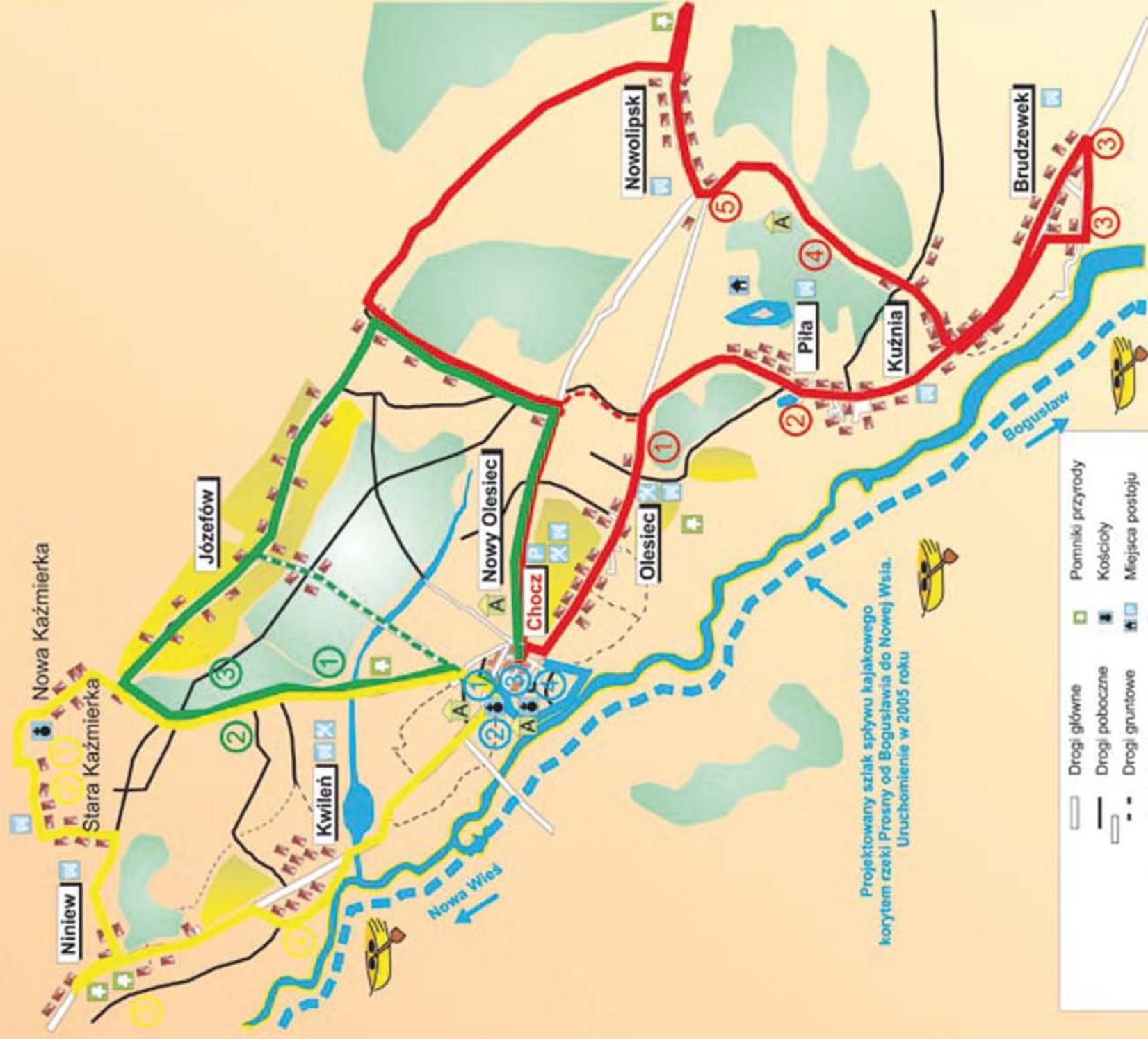
RADWEG CHOCZ - STARA KAŻMIERKA - JOZEFÓW - NOWY OLESIEC - CHOCZ (GRUEN)

Der 13,5 km lange Radweg führt durch den Mittelteil der Gemeinde, der sich durch viele sumpfige Wiesen charakterisiert. Der Weg beginnt am Markt in Chocz, woher er über die Zagórowska Strasse in Ostlicher Richtung läuft. Er führt an der Bäckerei und der Kfz-Bedienungstation vorbei, danach schon außerhalb von Chocz durch offene Gebiete, anfänglich durch Felder und dann Wiesen. Von der Umwelt her interessante Wiesen, auf denen man u.a. Kraniche, Kiebitze, Sumpfschnepfen und schwarze Störche sehen kann, breiten sich rechts vom Weg und vom Fluss Błotnia, der den Weg auf 1,5 km durchquert, bis zu den Orten Józefów und Nowy Olesiec aus.

Links vom Fluss, auf 2,0 km befindet sich die in der Gemeinde letzte aus dem XIX Jh. stammende Windmühle, und auf 3,0 km, in Stara Kaźmierka wächst eine prächtige Stängelleiche - ein durch einen Donnerschlag geschädigtes Umweltdenkmal. Auf 4,1 km läuft der Weg nach rechts und führt durch das 5 km lange Józefów nach Nowy Olesiec. Der Weg läuft über eine bequeme Asphaltstrasse mit wenig Verkehr. Rechts breiten sich sumpfige Wiesen und Ackerfelder aus, und links, paar hundert Meter vom Weg entfernt beginnt dagegen ein riesiger Waldkomplex. In den Vororten behält einige der alten Gebäude, die Aufmerksamkeit verdienen, sind auch interessant Workaround alten Gebäude am km 5,5, Förster New Kaźmierka bei km 6,2, wandte Baumschule Bäume und Sträucher bei km 6,4, Eiche pro km 6, 9, Förster Józefów pro km 8,0 und km 9,8 Sägewerk. Bei km 10,0 Stadt startet neue Olesiec, wo er eine alte Kapelle gehalten (km 10,4). Die 10,7 km lange Strecke biegt nach rechts in Richtung Chocz und führt vorbei am Friedhof, Straßen Grodziecka, 1. Mai und der Kosciuszko Square. Die größte Attraktion dieser Strecke ist ein Indianerdorf in den Vororten, die die größte ihrer Art in Europa ist. Diejenigen, für die die oben genannten Strecke zu lang ist, bieten wir Ihnen eine kurze Version Länge von 8,2 km. Bei km 6,3 in den Vororten, rechts abbiegen und neben dem Water Treatment Plant, über den Komplex von Wiesen zurück zu Chocz.

MAPA TURYSTYCZNA

LEGENDA

	Drogi główne		Pomniki przyrody
	Drogi poboczne		Kościóły
	Drogi gruntowe		Miejsca postoju
	Zabudowania		Restauracje
	Rzeki		Sklepy
	Lasy		Obiekt trasy
	Uprawy polowe		Siedziba gminy
	Gospodarstwa agroluistyczne		Trasa spływu kajakowego

CHO CZ

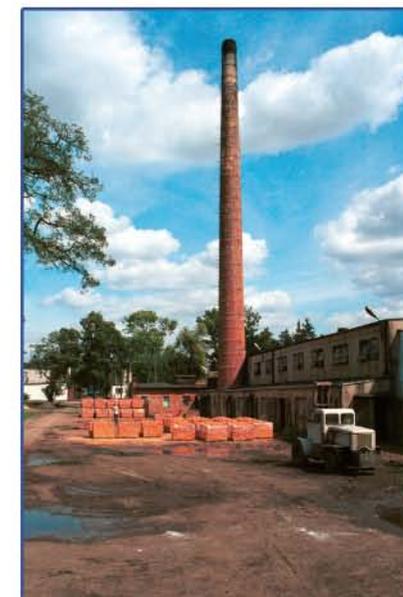

ŚCIEŻKA ROWEROWA CHOCZ - STARA KAŻMIERKA - NOWA KAŻMIERKA - NINIEW - KWILEŃ - CHOCZ (ŻÓŁTA)

Trasa długości ok. 16,3 km. Początek ścieżki taki sam, jak szlaku zielonego. Do km 4,1 obie ścieżki biegną tą samą trasą, dalej szlak zielony skręca na południe, zaś czarny 100 m dalej skręca w lewo. Ścieżka prowadzi przez tereny poolęderskie, charakteryzujące się luźną, rozproszoną zabudową, na których zachowało się najwięcej dawnych budynków, wśród których na szczególną uwagę zasługuje drewniany, kryty słomą budynek mieszkalny z roku 1727 w Nowej Kaźmierce (km 5,6). Ponadto w Nowej Kaźmierce na uwagę zasługuje także czynny kościół ewangelicko-auksburski z roku 1907 wraz z cmentarzem (km 4,9). Na km 6,1 obok dawnej szkoły, a obecnie świetlicy wiejskiej trasa skręca w lewo, a po przejechaniu 100 m w prawo i na km 6,9 ponownie w lewo, by na km 7,7 skręcając w prawo osiągnąć wygodną drogę asfaltową. Przez częściowo zalesione tereny szlak prowadzi do miejscowości Niniew. Na km 9,0 należy skręcić w prawo na drogę wojewódzką nr 442. Po przejechaniu 1,1 km oglądać można dwa pomniki przyrody – dęby szypulkowe rosnące obok Domu Strażaka i sklepu spożywczego. W tym miejscu, tj. na km 10,1 trasa zawraca i biegnie drogą wojewódzką nr 442 Kalisz – Września w kierunku Chocza. Na km 12,8 skręcając w prawo opuszcza drogę wojewódzką i biegnie do położonej nad Prosną wsi Kwileń. Na odcinku ok. 1 km prowadzi wzdłuż Proсны, by przed cegielnią, na km 14,0 powrócić na drogę 442. Cegielnia (km 14,3) wraz z otaczającymi ją glinianki jest obiektem wartym poświęcenia mu kilku chwil uwagi. Pamiętać jednak trzeba, że są to tereny prywatne. Trasa kończy się na Rynku w Choczu, do którego prowadzi ulica Pleszewska.

RADWEG CHOCZ - STARA KAŻMIERKA - NOWA KAŻMIERKA - NINIEW - KWILEŃ CHOCZ (GELB)

Der Weg ist ca. 16,3 km lang. Er beginnt da, wo der Grünweg seinen Anfang nimmt. Bis zu 4,1 km verlaufen beide Wege gleich, danach läuft der Grüne nach Süden und der Schwarze biegt 100 m weiter nach links ab. Der Weg führt durch Gebiete poolęderskie, durch lose gekennzeichnet, verteilt Gehäuse, auf denen die meisten früheren Gebäude erhalten geblieben sind, unter denen besonders bemerkenswert das Wohnholzgebäude mit Strohdach aus dem Jahre 1727 in Nowa Kaźmierka (5,6 km) ist. Darüber hinaus muss in Nowa Kaźmierka auch der tAtigen evangelisch- Augsburgische Kirche aus dem Jahre 1907 mit dem Friedhof (4,9 km) Aufmerksamkeit geschenkt werden. Auf 6,1 km an der früheren Schule, und aktuell dem Dorfgemeinschaftsraum läuft der Weg links, dann nach 100 m rechts und auf 6,9 km wieder links. Nach 7,7 km, nach der Kurve rechts führt der Weg auf eine bequeme Asphaltstrasse. Der Weg führt durch teilweise aufgeforstete Gebiete zum Ort Niniew. Auf 9,0 km muss man rechts auf die Woiwodschaftsstrasse Nr. 442 abbiegen. Nach 1,1 km bekommt man zwei Umweltdenkmäler zu sehen - Stängeleichen, die an Feuerwehrmannhaus und Lebensmittelgeschäft wachsen. Hier, d.i. auf 10,1 km wendet der Weg und läuft über die Woiwodschaftsstrasse Nr. 442 Kalisz Września in Richtung Chocz. Auf 12,8 km verlässt er die Woiwodschaftsstrasse und läuft zu dem an Proсна liegenden Dorf Kwileń. Auf der Strecke von etwa 1 km läuft er Proсна entlang, um vor der Ziegelbrennerei auf 14,0 km auf die Strasse Nr. 442 zurückzukommen. Die Ziegelbrennerei (14,3 km) mit den sie umgebenden Lehmgruben ist ein sebenswertes Objekt. Man soll jedoch daran denken, dass dies Privatgebiete sind. Der Weg endet am Markt in Chocz, zu dem die Pleszewska Strasse führt.

ŚCIEŻKA ROWEROWA CHO CZ - STARY OLESIEC - PIŁA - KUŹNIA - BRUDZEWEK - - NOWOLIPSK - NOWY OLESIEC - CHO CZ (CZERWONA)

Trasa długości 27,8 km lub w wersji spacerowej – 5 km. Jak pozostałe, początek bierze na rynku w Chocz, skąd ulicą Kościuszki i dalej Kaliską biegnie w kierunku Starego Oleśca, gdzie na km 2,8 można zatrzymać się na pierwszy postój w barze „U Barbary i Grzegorza”.

W wersji skróconej, spacerowej ścieżka po opuszczeniu Starego Oleśca, na rozwidleniu drogi 442 z drogą w kierunku Nowolipska (km 3,2) skręca w lewo i prowadzi przez las w kierunku północno-wschodnim do Nowego Oleśca, skąd szlakiem zielonym wraca do Chocza.

W wersji dłuższej trasa biegnie cały czas drogą nr 442 w kierunku południowo-wschodnim przez Piłę, Kuźnię do Brudzewka. Pomiędzy Starym Oleścem i Piłą warto zwrócić uwagę na malowniczą grupę 3 dębów rosnących po prawej stronie drogi, wśród łąk oraz pomnikową gruszę polną. Na km 5,3, na początku Piły znajduje się pierwszy staw, a drugi, rekreacyjny staw znajduje się ok. 500 w lewo od trasy. W miejscowościach Piła i Kuźnia warto zwrócić uwagę na charakterystyczne budownictwo z wykorzystaniem rudy darniowej. Większość budynków pochodzących z końca XIX i pierwszej połowy XX wieku charakteryzuje się dwuspadowymi dachami ze ścięciami w szczytach. Na km 6,1 znajduje się sklep spożywczy w Piłę, a na km 6,6 – w Kuźnię.

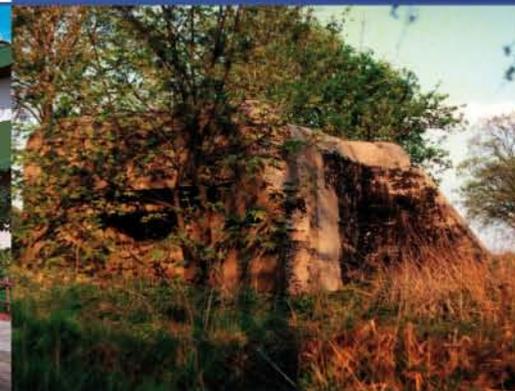
RADWEG CHO CZ - STARY OLESIEC - PIŁA - KUŹNIA - BRUDZEWEK - - NOWOLIPSK - NOWY OLESIEC - CHO CZ (ROT)

Der Weg ist 27,8 km lang oder in der Spaziervariante - 5 km lang. Wie die anderen Wege nimmt er seinen Anfang am Markt in Chocz, woher er über die Kościuszko- und weiter Kaliska- Strasse in Richtung Stary Olesiec läuft, wo man sich auf 2,8 km zur ersten Pause in der Bar „U Barbary i Grzegorza” aufhalten kann.

In der Kurzversion biegt der Weg außerhalb von Stary Olesiec auf der Gabelung der Strasse Nr. 442 und der Strasse nach Nowolipsk (3,2 km) nach links ab und läuft nordöstlich durch den Wald nach Nowy Olesiec, woher er über den Grünweg nach Chocz zurückführt.

In der Langversion verläuft der Weg immer über die Strasse Nr. 442 in südöstlicher Richtung durch Piłę, Kuźnia nach Brudzewek. Zwischen Stary Olesiec und Piłą lohnt es sich, auf die malerische Gruppe von 3 Eichen, die rechts von der Strasse, unter den Wiesen wachsen, und auf die Denkmalfeldbirke aufmerksam zu werden. Auf 5,3 km, am Piła-Anfang befindet sich ein Teich, über dem man Uferschwalben beobachten kann, die ihre Nester in Höhlen bauen, und noch ein Rekreationsteich befindet sich etwa 500 m links von dem Weg. In Piłę und Kuźnia lohnt es sich auf das charakteristische Bauwesen mit Rasenerz aufmerksam zu werden. Die meisten Gebäude, die aus dem Ende des XIX und der ersten Hälfte des XX Jh. stammen, charakterisieren sich durch beiderseits steile Dächer mit schrAgen Giebeln. Auf 6,1 km befindet sich ein Lebensmittelgeschäft in Piłę, und auf 6,6 km - in Kuźnia.

Po opuszczeniu Kuźni trasa prowadzi krawędzią doliny Proсны do Brudzewka gdzie zachowały się dwa bunkry z okresu międzywojennego. Na km 8,4, za sklepem ścieżka skręca w prawo i opuszczając drogę nr 442 prowadzi zabudowań Brudzewka do rzeki Proсны, by po 100 metrach skręcić w lewo. W odległości 200 m od tego miejsca w prawo znajduje się pierwszy bunker usytuowany na wysokim brzegu Proсны. Na km 8,7 trasa wraca na drogę nr 442 i skręcając w lewo biegnie w kierunku Chocza. Ok. 300 m od tego miejsca w prawo, w kierunku Kalisza znajduje się drugi bunker. Ścieżka opuszcza ponownie drogę nr 442 na km 10,0 skręcając w prawo w kierunku położonego wśród lasów Nowolipska. Po przejechaniu 1,2 km zatrzymać się można w stadninie koni u p. Juszcza. Po lewej stronie trasy w odległości ok. 1 km od niej znajduje się ośrodek MONAR (zjazd na km 11,7), a dalej gospodarstwo agroturystyczne państwa Jóźwiaków ze strzelnicą i stawem (zjazd na km 12,4). Na km 12,9 ścieżka skręca w lewo, by po przejechaniu 200 m doprowadzić nas do Warsztatu Terapii Zajęciowej, a po dalszych 200 m – do kapliczki przydrożnej, przy której należy skręcić w prawo (km 13,3).

Hinter Kuźnia läuft der Weg das Proсны Tal entlang nach Brudzewek, wo zwei Zwischenkriegsbunker erhalten geblieben sind. Auf 8,4 km hinter dem Geschäft biegt der Weg links ab, verlässt die Strasse Nr. 442, führt unter den Bebauungen in Brudzewek zum Fluss Proсны, und nach 100 m biegt er wieder links ab. Ca. 200 m rechts davon, am hohen Proсны Ufer befindet sich der erste Bunker. Ca. 300 m rechts davon, in Richtung Kalisz befindet sich der andere Bunker. Der Weg verlässt wiederum die Strasse Nr. 442 und biegt rechts in Richtung des unter den Wäldern gelegenen Ortes Nowolipsk ab. Nach 1,2 km kann man sich bei der Pferdezucht der Familie Juszcza aufhalten. Ca. 1 km links von dem Weg befindet sich MONAR - Zentrum für Süchtige (Abfahrt auf 11,7 km), und weiter der Bauernhofshaushalt der Familie Jóźwiak, mit einem Schießplatz und Teich (Abfahrt auf 12,4 km). Auf 12,9 km biegt der Weg links ab, und führt nach 200 m zur Beschäftigungstherapie werkstatt, und nach weiteren 200 m - die Bildstöcke, bei dem, an dem man rechts abbiegen soll (13,3 km).

Dalej trasa biegnie ciągle jeszcze przez miejscowość Nowolipsk, która charakteryzuje się wieloma przykładami dawnego budownictwa, a także częstym występowaniem w obrębie zagród dębów, co jest charakterystyczne dla zagród olęderskich. Jednym z takich przykładów jest stara zagroda na km 15,5, przy której rośnie okazała dąb szypułkowy – pomnik przyrody. Na km 16,0. trasa zawraca by na km 18,7 skrócić w prawo, a na km 19,2 w lewo. Teraz na odcinku ok. 5 km pojedziemy leśną drogą gruntową do miejscowości Nowy Olesiec, gdzie na km 24,1 skręcamy w lewo, a 200 m dalej dojeżdżamy do szlaku zielonego, którym wracamy do Chocza.

Der Weg läuft immer noch durch den Ort Nowolipsk, der sich dadurch charakterisiert dass es hier viele Beispiele des alten Bauwesens gibt, als auch, dass im Bereich der Höfe häufig Eichen vorkommen das ist charakteristisch für Stifte Oleder. Eins solcher Beispiele ist ein alter Hof 15,5 km, an dem eine prächtige Stängeleiche - Umweltdenkmal wächst. Ein nächster interessanter Bauernhof, zu dem ein Wohngebäude aus Rasenerz und Lehm, mit Strohdach und Holzhaushaltshäuser mit Strohdach gehören, befindet sich auf 16,0 km. Der Weg wendet hier, biegt auf 18,7 km rechts und auf 19.2 km links ab. Hier fährt man auf der Strecke von 5 km über einen Walderdbodenuweg zum Ort Nowy Olesiec, wo man auf 24,1 km links abbiegt, und 200 m weiter kommt nun zum Grünweg, über den man nach Chocz zurückkommt.

Tekst Eugeniusz Markiewicz

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach osi IV LEADER - działanie 413 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (Małe Projekty) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

GMINA CHOCZ